Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

EFG Ar Líne

Bláthú Teanga í a Léamh

Dea-chleachtais in Ionramháil na dTéacsanna Litríochta i Ranganna na hArdteistiméireachta

Ábhar Dualgais do Scrúdú Gaeilge na hArdteistiméireachta 2027

CC BY NC

EFGanna - Bláthú Teanga í a Léamh

EFG a hAon:

- 'Deireadh na Feide' le hAilbhe Ní Ghearbhuigh
- 'Cócó' le Máire Zepf

EFG a Dó:

- 'Dínit an Bhróin' le Máirtín Ó Direáin
- 'Eoinín na nÉan' le ROSG Films

Deilbhíní in Úsáid sa Chur i Láthair seo

Ábhar an Padlet

Obair Ghrúpa

Deis Mhachnaimh

Taifead

Áis Chomhrá

Intinní Foghlama

Ag deireadh an EFG seo, beidh tuiscint níos fearr againn ar:

- bhealach le litríocht a úsáid mar acmhainn teanga i bhforbairt scileanna teanga
- dhea-chleachtais in ionramháil na dtéacsanna litríochta i ranganna na hArdteistiméireachta le béim ar an gcur chuige comhtháite.

Príomhtheachtaireachtaí

- Tá siollabais na hArdteistiméireachta (Gnáthleibhéal agus Ardleibhéal) 2010 **gan athrú**.
- Tá ábhair dualgais **nua** do scrúdú Gaeilge na hArdteistiméireachta i mí an Mheithimh 2027 agus ina dhiaidh sin, faoi Chiorclán 0070/2024.
- Tá saoirse ann tabhairt faoi ábhar roghnach san fhilíocht agus sa phrós.

Siollabas na hArdteistiméireachta, 2010

AN ROINN OIDEACHAIS AGUS EOLAÍOCHTA

AN ARDTEISTIMÉIREACHT

GAEILGE

(GNÁTHLEIBHÉAL AGUS ARDLEIBHÉAL)

NA SIOLLABAIS

AGUS

AN CÓRAS MEASÚNACHTA

ARNA FHOILSIÚ AG AN ROINN OIDEACHAIS AGUS EOLAÍOCHTA

https://tinyurl.com/yavek5yw

Ábhar Dualgais do Scrúdú Gaeilge na hArdteistiméireachta i mí an Mheithimh, 2027 agus ina dhiaidh sin

An Roinn Oideachais
Department of Education

Uimhir an Chiorcláin: 0070/2024

Chuig: Boird Bhainistíochta, Príomhoidí agus Foireann Teagaisc in Iar-Bhunscoileanna, Scoileanna Speisialta agus Príomhoifigigh Feidhmiúcháin Bhoird Oiliúna agus Oideachais (BOOanna).

Ábhar Dualgais do Scrúdú Gaeilge na hArdteistiméireachta i mí an Mheithimh 2027

Is mian leis an Roinn Oideachais a chur in iúl d'údaráis bhainistíochta scoileanna dara leibhéal go leagtar amach sa chiorclán seo na hathruithe ar an ábhar dualgais do scrúdú Gaeilge na hArdteistiméireachta i mí an Mheithimh 2027.

Tá difríocht idir an liosta d'ábhar dualgais atá ceangailte leis seo agus an liosta d'ábhar dualgais a leagadh amach roimhe seo i gciorclán 0026/2024, a bhí i bhfeidhm ó tugadh isteach an siollabas reatha do Ghaeilge na hArdteistiméireachta in 2010. Chomh maith leis sin, tagann an liosta atá ceangailte leis seo in ionad na n-aguisíní ar leathanaigh 28-29 agus ar leathanaigh 49-51 de shiollabas Gaeilge na hArdteistiméireachta (2010) do scoláirí a bheidh ag déanamh scrúdú Gaeilge na hArdteistiméireachta i mí an Mheithimh 2027.

Tá an Roinn ag iarraidh ar údaráis scoile aird na múinteoirí Gaeilge go léir a dhíriú ar an gciorclán seo.

Cuireann an Roinn i gcuimhne do scoileanna gur cheart go mbeadh úsáid ar bith a bhaintear as na téacsanna seo san Idirbhliain i gcomhréir leis na treoirlínte atá foilsithe ag an Roinn Oideachais i dtaca le hábhar Chlár na hIdirbhliana.

Tá an Roinn ag iarraidh ar údaráis scoile fógra leordhóthanach a thabhairt do

1

https://tinyurl.com/5akjskux

Ábhar Dualgais do Scrúdú Gaeilge na hArdteistiméireachta 2027

1. PRÓS: Gnáthleibhéal agus Ardleibhéal

1(a) Prós Comónta Ainmnithe NÓ 1(b) Prós: Ábhar Roghnach

2. FILÍOCHT: Gnáthleibhéal agus Ardleibhéal

2(a) Filíocht Chomónta Ainmnithe NÓ 2(b) Filíocht: Ábhar Roghnach

3. LITRÍOCHT BHREISE: ARDLEIBHÉAL Ceann amháin de na rannóga

3(a) (Prós Breise) NÓ 3(b) (Dánta Breise)

Roghnú Inmhéanach

- Prós Ainmnithe

Rogha idir Athair **nó** Glantóir **nó** An Bóthar go Santiago.

Rogha idir Eoinín na nÉan **nó** An Féileacán agus an Crann Úll

- Prós Breise (Ardleibhéal amháin)

Rogha idir Cóirín na dTonn **nó** An Nollaig Thiar **nó** Deirdre **nó**

Dordán **nó** 5 ghearrscéal in Bláth na dTulach.

Na Téacsanna

Dán:
'Deireadh na Feide' le
hAilbhe Ní Ghearbhuigh

Gearrscéal:
'Cócó' le Máire Zepf

Padlet

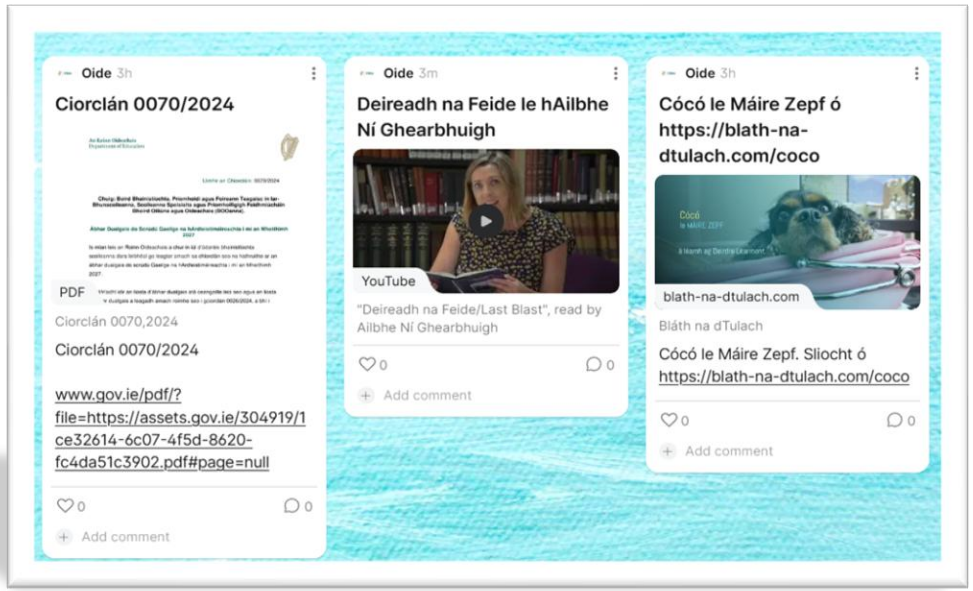

https://tinyurl.com/blathuteanga

Gníomhaíochtaí

Gníomhaíocht 1 – 'Deireadh na Feide' agus na scileanna teanga.

Gníomhaíocht 2 – 'Cócó' agus an cur chuige comhtháite.

Saothair agus Scileanna Teanga

'Cuireann píosaí litríochta le gach scil teanga ... '

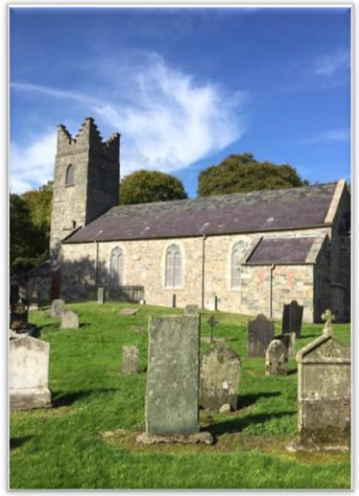

Úirchill an Chreagáin

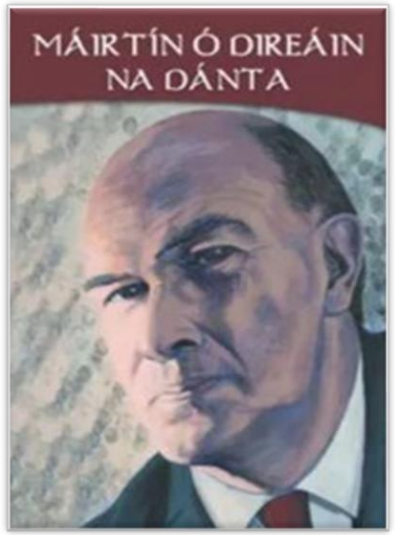

Dínit an Bhróin

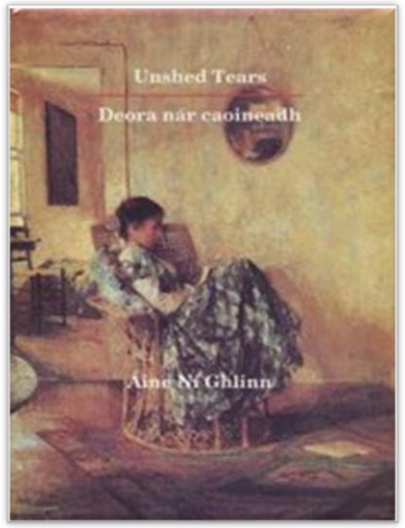

Glaoch Abhaile

Ceist Mhachnaimh

Cad iad na féidearthachtaí atá ann na scileanna teanga a chur chun cinn bunaithe ar 'Cóco' le Máire Zepf agus 'Deireadh na Feide' le hAilbhe Ní Ghearbhuigh?

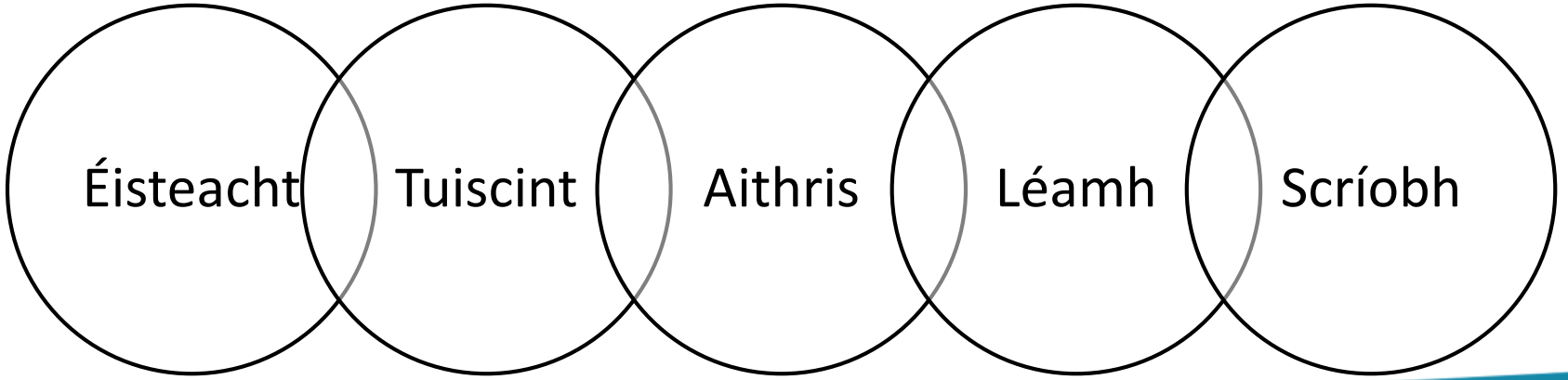

Blaiseadh de Dhá Shaothar

Céim 1: Éistfimid leis na píosaí fuaime seo.

Píosaí litríochta ar Padlet

Litríocht agus Scileanna Teanga

Gníomhaíocht 1

- Sna seomraí scartha, déan plé ar na scileanna teanga a chuirfear chun cinn i measc scoláirí bunaithe ar **‘Deireadh na Feide.'**
- **Aiseolas:** Urlabhraí ó gach grúpa chun aiseolas a roinnt ó bhéal nó san áis chomhrá.

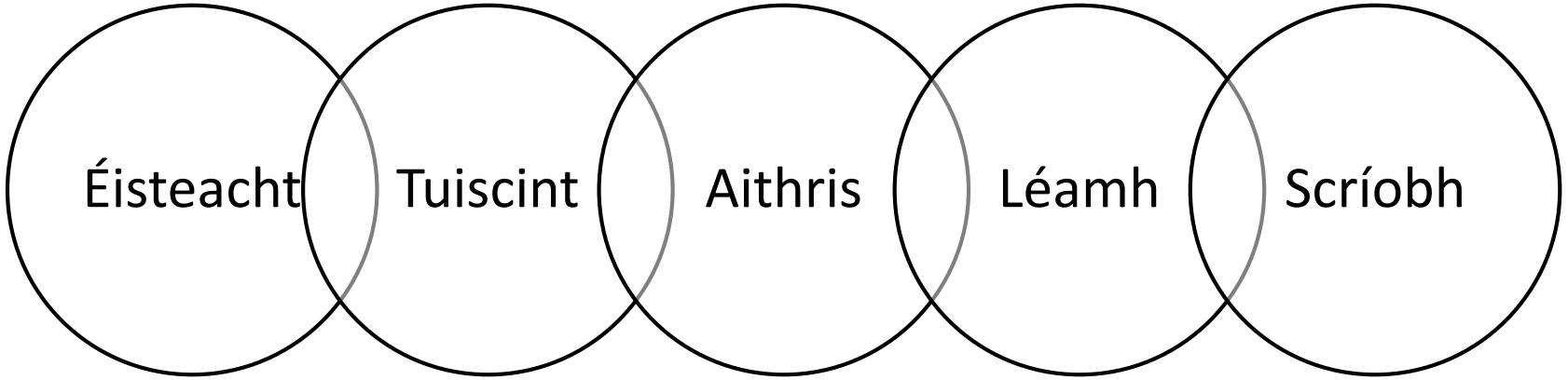

Aiseolas ón Ghníomhaíocht

Aiseolas: Urlabhraí ó gach grúpa chun aiseolas a roinnt ó bhéal nó san áis chomhrá.

Cad iad na féidearthachtaí atá ann na scileanna, na feidhmeanna teanga agus na saothair seo a nascadh le chéile?

Guth an Mhúinteora

Na téacsanna litríochta sa phleanáil don fhoghlaim …

"Tá na bunchlocha ann ón tSraith Shóisearach."

"… de réir topaicí."

"... dul i ngleic le topaicí nó ábhair nua ar leibhéal níos doimhne agus eispéireas foghlama na ndaltaí a leathnú."

"… saibhreas teanga agus nathanna iontacha sa litríocht."

Scileanna Comhtháite leis an Ábhar Dualgais

Cur síos a chur in iúl

'Nuair a tháinig na Naitsithe
choimeád an feadaíl
Giúdaigh slán ó chontúirt,
chuir scéalta an Résistance
ó bhéal go béal faoi rún,
chabhraigh le píolótaí ‘bhí imithe amú
teorainn na Spáinne a aimsiú.’

- *L17-23 Ó Deireadh na Feide le hAilbhe Ní Ghearbhuigh*

Feidhm Theanga: Cur síos a chur in iúl

- **Éisteacht:** Éisteann scoláirí le hAilbhe Ní Ghearbhuigh ag déanamh cur síos ar an bhfeadaíl a bhí acu.
- **Tuiscint:** Faigheann scoláirí tuiscint ar chineál teanga atá imithe in éag.
- **Aithris:** Déanann na scoláirí aithris ar an dán le tacaíocht ón téacs scríofa.
- **Léamh:** Léann na scoláirí an dán chun an phríomhtheachtaireacht a chur in iúl do chomhscoláire.
- **Scríobh:** Cur síos a chur in iúl tríd na gnásanna scríbhneoireachta m.sh:
- **Ceist le plé/freagairt:** Cén teicnící fileata a úsáidtear sa dán chun íomhánna láidre a chruthú?

Gníomhaíocht 2

'Ní raibh an ghoid pleanáilte agam. Ní an sórt sin duine mé. Nuair a d'éirigh mé ar maidin, ní raibh a fhios agam gur gadaí madaidh a bheadh ionam roimh am tae.'

Lch 2 ó Cócó le Máire Zepf

Feidhm Theanga: Ag lorg nó ag tabhairt eolais

Éisteacht:

Tuiscint:

Aithris:

Léamh:

Scríobh:

Ceist le plé/freagairt:

Gníomhaíocht 2

Seomraí scartha

Déan plé ar conas is féidir leas a bhaint as 'Cócó' chun an cur chuige comhtháite a bhaint amach sa seomra ranga bunaithe ar an bhfeidhm theanga seo?

Feidhm Theanga: Ag lorg nó ag tabhairt eolais

Éisteacht:

Tuiscint:

Aithris:

Léamh:

Scríobh:

Ceist le plé/freagairt:

Aiseolas ón Ghníomhaíocht

Aiseolas: Urlabhraí ó gach grúpa chun aiseolas a roinnt ó bhéal nó san áis chomhrá.

Cad iad na féidearthachtaí atá ann na scileanna, na feidhmeanna teanga agus na saothair seo a nascadh le chéile?

Treoir Teagaisc CNCM

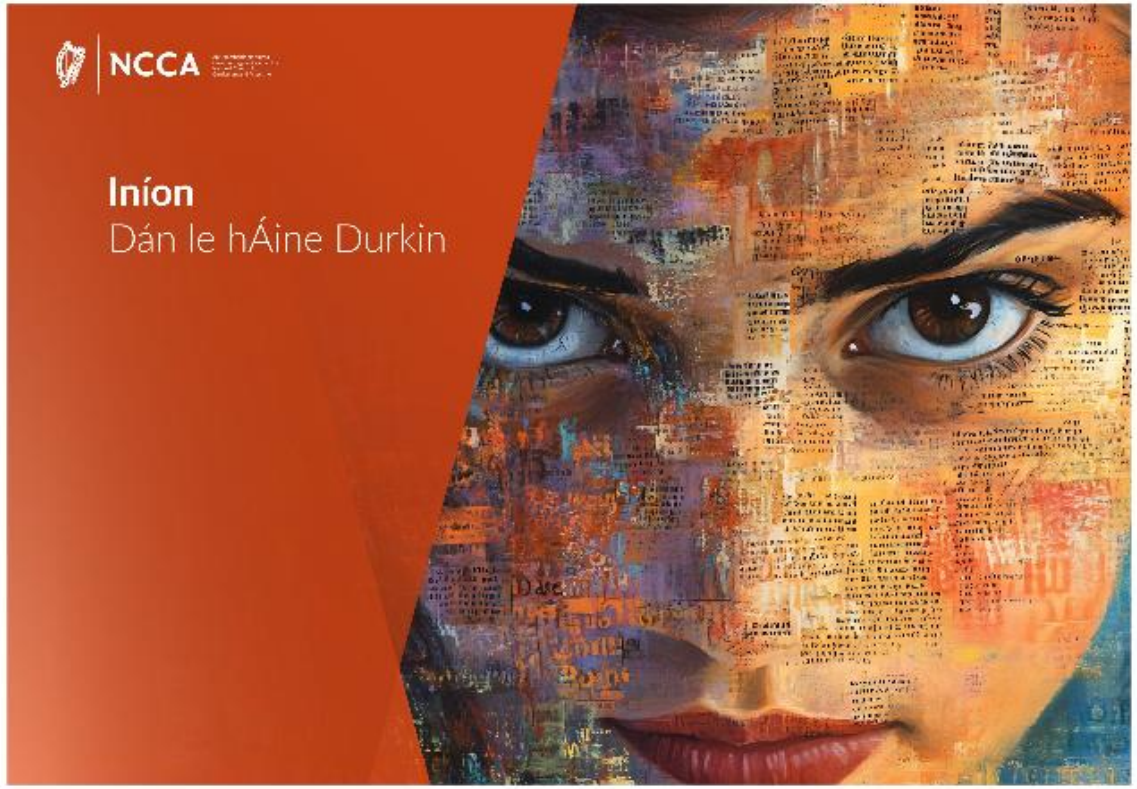

Ábhar tacaíochta | Curriculum Online

EFG 2

Oide

Oide

‘Bláthú Teanga í a Léamh...’

Beidh sraith d’eispéiris foghlama ghairmiúla (EFG) ar siúl faoin Chiorclán 0070/2024: Ábhar Dualgais do Scrúdú Gaeilge na hArdteistiméireachta i mí an Mheithimh 2027 agus ina dhiaidh sin.

EFG Idirghníomhach ar **Zoom*** Líon teoranta áiteanna

Fiosrófar bealaí le litríocht a úsáid mar acmhainn teanga i bhforbairt scileanna teanga le béim ar an gcur chuige comhtháite.

Spléachadh ar ‘**Eoinín na nÉan**’ agus ‘**Dínit an Bhróin**’

Bláthú Teanga í a Léamh: 2
Spléachadh ar ‘Eoinín na nÉan’ agus ‘Dínit an Bhróin’

Dáta	Am
Dé Máirt 4 Feabhra 2025*	16:30-17:30
Dé Máirt 4 Feabhra 2025*	18:30-19:30
Déardaoin 6 Feabhra 2025*	16:30-17:30
Déardaoin 6 Feabhra 2025*	18:30-19:30
Dé Luain 10 Feabhra 2025*	16:30-17:30
Dé Luain 10 Feabhra 2025*	18:30-19:30
*Is ionann ábhar na nEFGanna thuasluaite ar fad.	

Cuir d’áit in áirithe do do rogha EFG **amháin** acu tríd an gcód MF a scanadh nó trí chuairt a thabhairt ar https://oide.ie/ga/muinteoiri/
Bheadh sé fiúntach an t-ábhar dualgais a iniúchadh roimh ré.

𝕏 @Oide_PP_Gaeilge oide.ie

Tacaíochtaí

Bláth na dTulach
DÍOLAIM ULTACH

Bláth na dTulach - Díolaim Ultach

Portráidí na Scríbhneoirí Gaeilge

Tacaíocht Scoile 2024/25

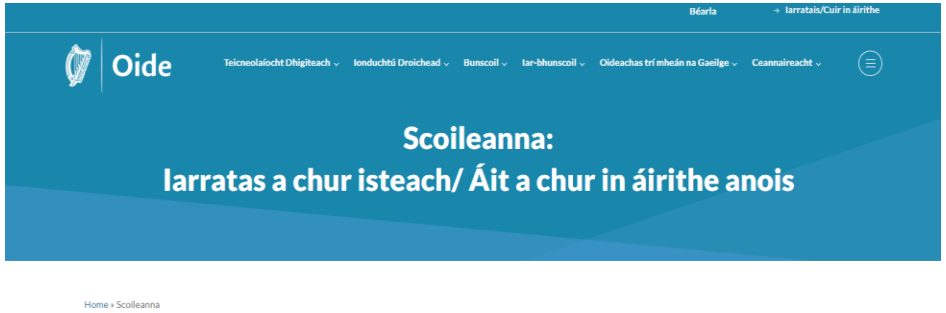

postprimarysupport@oide.ie

oide.ie/schools/

Liosta Seachadta

Cén luach a bhaineann le clárú dár liosta seachadta?

- Cor poist rialta ó fhoirne na Gaeilge agus an GhaelAonaid
- Freagraí mionsonraithe ar cheisteanna reatha ó mhúinteoirí
- Nuacht agus uasdátuithe ó Oide agus ó pháirtithe leasmhara.

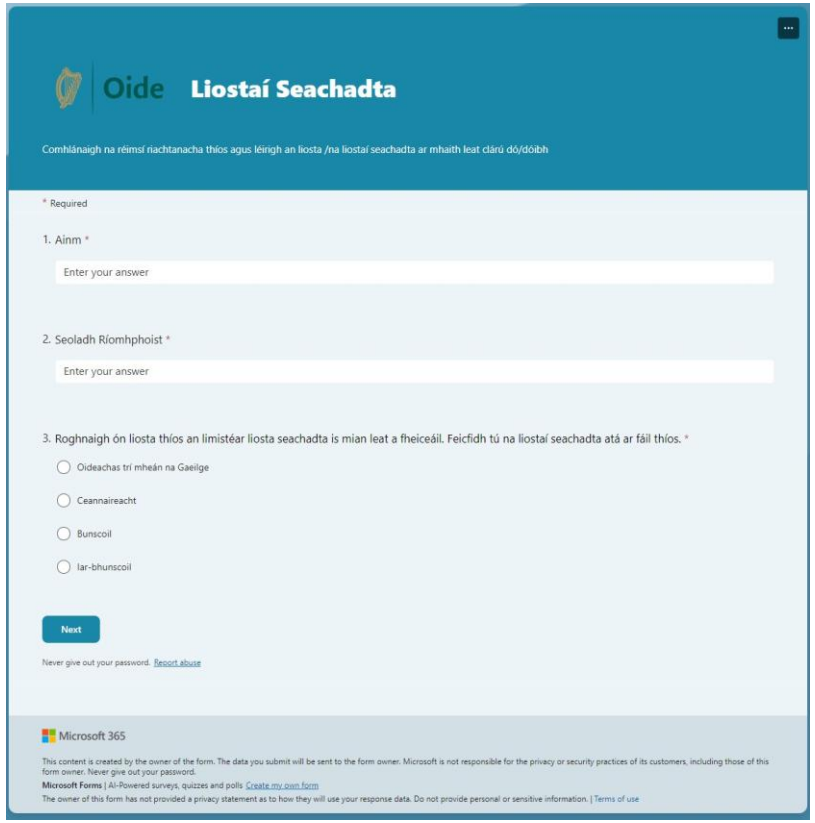

http://tinyurl.com/LiostaGagusGA

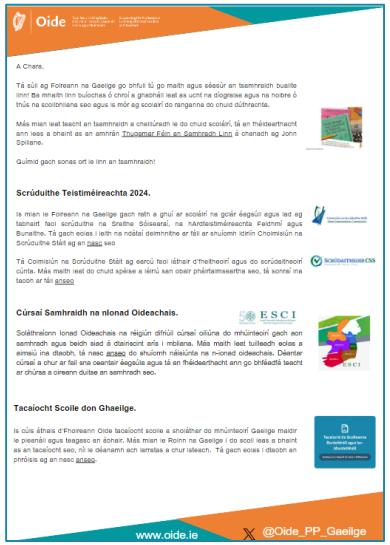

Ceisteanna

eolas@oide.ie

Intinní Foghlama

Ag deireadh an EFG, tá tuiscint níos fearr againn ar:

- bhealach le litríocht a úsáid mar acmhainn teanga i bhforbairt scileanna teanga
- dhea-chleachtais in ionramháil na dtéacsanna litríochta i ranganna na hArdteistiméireachta le béim ar an gcur chuige comhtháite.

Tagairtí

An Roinn Oideachais. (2024). Ciorclán 0070/2024. Ábhar Dualgais do Scrúdú Gaeilge na hArdteistiméireachta i mí an Mheithimh 2027. Ar fáil ag: www.gov.ie/pdf/?file=https://assets.gov.ie/304919/1ce32614-6c07-4f5d-8620-fc4da51c3902.pdf#page=null

An Roinn Oideachais. (2010). Siollabais Nuashonraithe na hArdteistiméireachta (Gnáthleibhéal agus Ardleibhéal). Ar fáil ag: https://curriculumonline.ie/getmedia/c794666b-8ca5-4f78-8160-809e296d19d2/Siollabais-Nuashonraithe-na-hArdteistimeireachta_1.pdf

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Change this image from the Master slide

Focal buíochais

Is féidir muid a leanúint ar X @Oide_PP_Gaeilge chun an nuacht agus scéala is déanaí a fháil.

Lean muid: @Oide_PP_Gaeilge

CC BY NC